

ปัจจัยการบริหารจัดการที่นำไปสู่ความสำเร็จของกลุ่มทอผ้ามัดหมี่  
อำเภอโคกเจริญ จังหวัดลพบุรี<sup>๑</sup>

Management Factor Lead to Successful of Ikat Weaving Group at Khok Charoen,  
Lop Buri

ศรัญญา สืบสายหาญ<sup>๒</sup>

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับความสำเร็จในการบริหารจัดการกลุ่มทอผ้ามัดหมี่ อำเภอโคกเจริญ จังหวัดลพบุรี 2) เพื่อศึกษาปัจจัยการบริหารจัดการที่นำไปสู่ความสำเร็จของกลุ่มทอผ้ามัดหมี่ อำเภอโคกเจริญ จังหวัดลพบุรี 3) เพื่อศึกษาหาแนวทางพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลในการบริหารจัดการกลุ่มทอผ้ามัดหมี่อำเภอโคกเจริญ จังหวัดลพบุรี เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เครื่องมือวิจัย ใช้การสนทนากลุ่มเพื่อระดมความคิดเห็น ประชากรที่ใช้ในการศึกษาโดยวิธีเฉพาะเจาะจง ได้แก่ กลุ่มทอผ้ามัดหมี่ในอำเภอโคกเจริญ จังหวัดลพบุรี ที่ลงทะเบียน OTOP และได้รับรางวัล ระหว่างปี 2546 – 2562 จำนวน 4 กลุ่ม รวม 77 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) ความสำเร็จในการบริหารจัดการ ได้แก่ ปัจจัยการบริหารและปัจจัยเกี่ยวกับกลุ่ม วัดระดับความสำเร็จจากที่กลุ่มได้รับรางวัลมากมายส่งผลให้ผลิตภัณฑ์เป็นที่รู้จักและจำหน่ายได้มากขึ้น 2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการกลุ่ม ด้านปัจจัยการบริหาร ได้แก่ การบริหารจัดการ การบริหารการผลิต การบริหารการเงิน การบริหารการตลาด โดยกลุ่มมีโครงสร้างการบริหารจัดการที่ชัดเจน มีการวางแผนทางด้านการเงิน การผลิต และจำหน่ายได้หลายช่องทาง ได้รับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ และปัจจัยด้านผู้นำกลุ่ม สมาชิกกลุ่ม การมีส่วนร่วม ด้านแรงงาน ระเบียบข้อบังคับ การมีปฏิสัมพันธ์กับภายนอก และข้อมูลข่าวสาร ทั้งหมดมีความสัมพันธ์กัน ทำให้กลุ่มประสบความสำเร็จในการบริหารจัดการกลุ่มอย่างต่อเนื่อง 3) แนวทางพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลในการบริหารจัดการกลุ่ม กลุ่มควรเพิ่มช่องทางการจำหน่าย พัฒนามาตรฐานการตรวจสอบผลิตภัณฑ์ พัฒนาตลาดให้ตรงตามความต้องการของตลาด ข้อเสนอแนะ กลุ่มควรมีการบริหารจัดการกลุ่มอย่างต่อเนื่อง และภาครัฐควรเข้ามาสนับสนุนการดำเนินงานของกลุ่ม พัฒนา ต่อยอด กลุ่มที่ยังไม่ประสบความสำเร็จ นำไปพัฒนาจนประสบความสำเร็จต่อไป

**คำสำคัญ:** กลุ่มทอผ้ามัดหมี่ การบริหารจัดการ ความสำเร็จ

## ABSTRACT

The purposes of this study were 1) to study the level of success on management of Ikat Weaving Group, Khok Charoen District, Lop Buri Province; 2) to study management factors leading to the success of Ikat Weaving Group, Khok Charoen District, Lop Buri Province; 3) to study the ways to develop factors that affecting on management of Ikat Weaving Group, Khok Charoen District, Lop Buri Province. This study was a qualitative study. The study tools were group discussion interviews. The specific population used in the study included 77 persons in 4 groups of Ikat Weaving Group in Khok Charoen District, Lop Buri Province with OTOP registration and awards during 2003 – 2019. The results of the study found that 1) the level of success on management of Ikat Weaving Group, Khok Charoen, Lop Buri related to management factors and group factors measured from level of achievement of Ikat Weaving Groups which received awards resulted the products had more standardized, became more famous and sold more. 2) The factors affected to the success of group management were management factors included management, production, finance and marketing. The groups had a clear management structures and financial planning. Products can be sold in multiple channels. Product development was supported by various organizations. Group factors included group leader, group membership, participation, labor, external interaction and information. All of these were related and made the groups succeed continuously. 3) Guidelines for development factors affecting group management included the group should add more distribution channels, develop product inspection standards, develop the designs to match market needs but maintain the uniqueness of the wisdom of the Ikat Weaving in Khok Charoen. Suggestions for implementation were included group should have ongoing group management. The government sector should support an operation of the group and develop and support other groups which were not yet successful to be successful groups after all.

**Keywords:** Ikat weaving group, management, success

## บทนำ

การทอผ้า เป็นภูมิปัญญาอย่างหนึ่งที่สืบทอดต่อกันมาอย่างยาวนานตั้งแต่สมัยโบราณจนถึงปัจจุบัน จากอดีตการทอผ้าจะทอไว้เพื่อใช้เองในครัวเรือน และมีการผลิต ด้วยมือ ปัจจุบันมีการใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วย เช่น การออกแบบลายผ้าด้วยคอมพิวเตอร์ ซึ่งลวดลายที่เปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย ยังคงเป็นไปตามความต้องการของตลาด ประชาชนทั่วไปสามารถสวมใส่ได้ทุกเพศทุกวัยโดยเฉพาะวัยทำงาน (ศาสตราจารย์กิตติคุณวศิน จุฑะวิภาค, 2555) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550-2554) รัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการสร้างเศรษฐกิจชุมชนด้วยการสนับสนุนให้ชุมชนมีการ

รวมกลุ่มอาชีพ นำวัฒนธรรมของท้องถิ่นมาใช้ในการผลิต เพื่อสร้างงาน สร้างรายได้ และเป็นการส่งเสริมอาชีพให้กับชุมชน (นงนุช อิมเรืองและสถาพร มงคลศรีสวัสดิ์ , 2554) จากภาวะเศรษฐกิจในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา ประเทศไทยประสบปัญหาทางด้านเศรษฐกิจอย่างมาก รัฐบาลได้มีโครงการ “หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์” โดยกรมการพัฒนาชุมชนเป็นหน่วยงานหลักในการสนับสนุนการดำเนินงาน เพื่อผลักดันให้คนในชุมชนมีการรวมกลุ่ม และนำภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอยู่ในแต่ละพื้นที่มาผลิตเป็นผลิตภัณฑ์

อำเภอโคกเจริญ จังหวัดลพบุรี มีกลุ่มทอผ้ามัดหมี่ในอำเภอโคกเจริญมีจำนวนมากที่สุดในจังหวัดลพบุรี และได้มีการรวมกลุ่มกันเพื่อขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ OTOP ประเภทผ้าและผลิตภัณฑ์จากผ้า จำนวน 17 กลุ่ม แต่มีเพียงไม่กี่กลุ่มเท่านั้นที่สามารถบริหารจัดการกลุ่มให้ประสบความสำเร็จ จนได้รับรางวัลมากมาย เช่น รางวัลกลุ่มทอผ้ามัดหมี่ดีเด่นระดับจังหวัดเข้ารับรางวัลพระราชทานโล่รางวัลประจำปี 2556 ,2560 และ 2562 ผ่านการคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ระดับ 4-5 ดาว ได้ร่วมงานแฟชั่นโชว์ “Vogue Who’s on Next, The Vogue Fashion Fund 2018”

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะทำการศึกษาปัจจัยการบริหารจัดการที่นำไปสู่ความสำเร็จของกลุ่มทอผ้ามัดหมี่ อำเภอโคกเจริญ จังหวัดลพบุรี เพื่อใช้เป็นแนวทางให้กับกลุ่มที่ยังไม่ประสบความสำเร็จ และกลุ่มที่ยังขาดความรู้เรื่องการบริหารจัดการกลุ่ม สามารถนำไปปรับปรุง พัฒนา ในด้านการบริหารจัดการกลุ่มทอผ้ามัดหมี่ ให้ประสบความสำเร็จ

### วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความสำเร็จในการบริหารจัดการกลุ่มทอผ้ามัดหมี่ อำเภอโคกเจริญ จังหวัดลพบุรี
2. เพื่อศึกษาปัจจัยการบริหารจัดการที่นำไปสู่ความสำเร็จของกลุ่มทอผ้ามัดหมี่ อำเภอโคกเจริญ จังหวัดลพบุรี
3. เพื่อศึกษาหาแนวทางพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลในการบริหารจัดการกลุ่มทอผ้ามัดหมี่ อำเภอโคกเจริญ จังหวัดลพบุรี

### แนวคิด ทฤษฎีและกรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทบทวนแนวคิดทฤษฎีที่นำมาใช้ในการศึกษาปัจจัยการบริหารจัดการที่นำไปสู่ความสำเร็จของกลุ่มทอผ้ามัดหมี่ อำเภอโคกเจริญ จังหวัดลพบุรี

### แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการ

แนวคิดนี้ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการ ว่าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมากที่สุดอย่างหนึ่ง เนื่องจากมนุษย์มีการรวมกลุ่มกันของบุคคลและสังคมเพื่อให้ประสบความสำเร็จ จำเป็นต้องกระทำ โดยมีหลักเกณฑ์ และทำการศึกษาโดยรอบคอบ เพื่อให้มีวิธีที่ดีที่สุดจนบรรลุเป้าหมาย ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิภาพในเรื่องของการวางแผน การจัดองค์การ ภาวะผู้นำ และการควบคุมองค์การ ในด้านบุคลากร กายภาพ งบประมาณและแหล่งข้อมูล ส่วนการบริหารยุคใหม่ ให้ความสำคัญกับบุคคลากร ระบบการทำงาน ระบบค่าตอบแทน ไปจนถึงระบบสวัสดิการ มีหลักการสำคัญอยู่ 5 ปัจจัยหลักที่เรียกว่า POCCC ซึ่งต้องประสานสอดคล้องกัน ได้แก่ P – Planning : การวางแผน, O – Organizing : การจัดองค์การ, C – Commanding : การบังคับบัญชาหรือสั่งการ, C – Coordinating : การประสานงาน,

C – Controlling : การควบคุม และปัจจัยในการบริหารจัดการ (Administration Resources) ที่นักบริหารต้องให้ความสนใจที่เป็นพื้นฐานมีอยู่ 4 ประการ หรือเรียกสั้นๆ ว่า 4 M's สำหรับผลของนักวิชาการที่จัดอยู่ในกลุ่มนี้ ได้แก่ ผลงานของ Bovee & Others ค.ศ.1993 ผลงานของ เฮนรี ฟาโยล ค.ศ.1949 ผลงานของ Frederick W. Taylor (อ้างถึงใน สมพงษ์ เกษมสิน)(2523) ผลงานของ สมคิด บางโม (2541) และผลงานของ ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2539)

#### **แนวคิดการถอดบทเรียน**

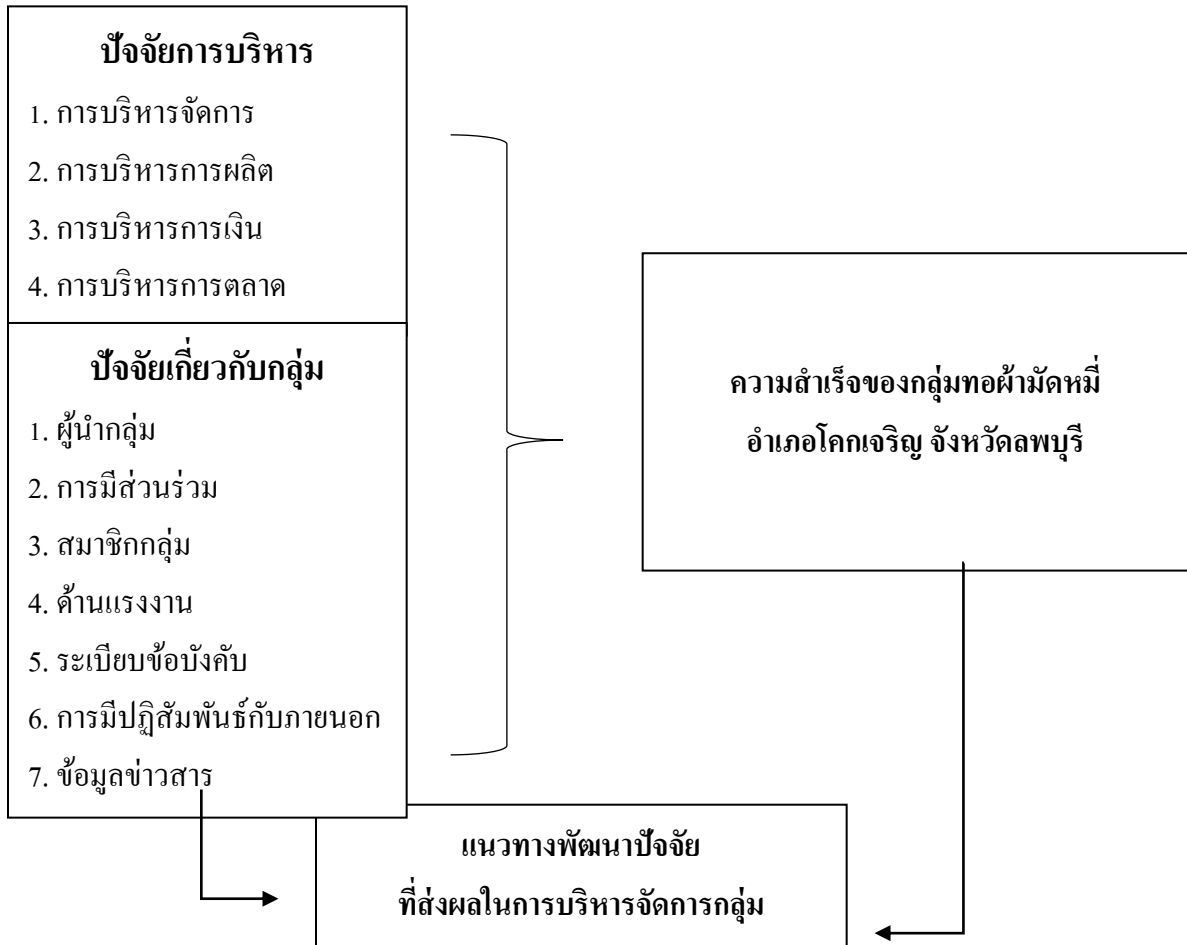
แนวคิดนี้ ให้ความสำคัญกับการถอดบทเรียน ว่าเป็นกระบวนการทบทวนสรุปประสบการณ์ที่ผ่านมา เพื่อประมวลผลลัพธ์ และทำให้ทราบถึงปัจจัยที่ทำให้เกิดขึ้น สามารถเชื่อมโยงเหตุผลของปัจจัยต่างๆ นำไปสู่การคิดสร้างสรรค์ต่างๆ ที่สามารถนำไปต่อยอดออกไปได้อย่างต่อเนื่อง โดยได้นำกรอบการถอดบทเรียน และวิธีการถอดบทเรียนมาค้นหาคำตอบและแนวทาง การปรับปรุง พัฒนา ภายใต้กรอบคิดในการวิเคราะห์ สำหรับผลของนักวิชาการที่จัดอยู่ในกลุ่มนี้ ได้แก่ ผลงานของ อรศรี งามวิทยาพงศ์ (2549) ผลงานของ ประภาพรพรณ อุ่นอบ (2552)

#### **แนวคิดเกี่ยวกับธุรกิจชุมชน**

แนวคิดนี้ ให้ความสำคัญกับธุรกิจชุมชน ว่าเป็นดำเนินการโดยชุมชน กล่าวคือ สมาชิกมีส่วนร่วมในการลงทุนการบริหารจัดการ ร่วมรับผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานของธุรกิจชุมชน มีการเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่องในกระบวนการทำงานเพื่อแก้ปัญหาต่างๆ ช่วยดำเนินงานบางส่วนหรือทั้งหมด ในรูปของ 7 การร่วมทุน ร่วมผลิต ร่วมดำเนินธุรกิจ และร่วมรับประโยชน์โดยเป็นธุรกิจที่มาจากความต้องการของ ชุมชน และมีความสอดคล้องกับสังคม วัฒนธรรม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชน มีเป้าหมายที่จะให้ชุมชนมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น โดยปัจจัยที่กำหนดความสำเร็จหรือความล้มเหลวของธุรกิจชุมชน ได้แก่ ปัจจัยด้านการเงินหรือเงินทุน ปัจจัยด้านการตลาด ปัจจัยด้านการผลิต ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ ปัจจัยด้านผู้นำ ปัจจัยด้านแรงงาน ปัจจัยการมีส่วนร่วมของสมาชิก ปัจจัยระเบียบข้อบังคับของชุมชน และปัจจัยปฏิสัมพันธ์กับภายนอก สำหรับผลของนักวิชาการที่จัดอยู่ในกลุ่มนี้ ได้แก่ ผลงานของ ดิเรก สารวดี (2539) ผลงานของ ณรงค์ เพ็ชรประเสริฐ (2551) ผลงานของ อภิชัย พันธเสน และคณะ (2545)

## กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้เลือกปัจจัยการบริหาร และปัจจัยเกี่ยวกับกลุ่ม เพื่อศึกษาความสำเร็จของกลุ่มทอผ้ามัดหมี่ อำเภอโคกเจริญ จังหวัดลพบุรี และศึกษาแนวทางพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลในการบริหารจัดการกลุ่ม



## วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีวิธีการดำเนินการ ดังนี้

1. **ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง** ใช้วิธีเฉพาะเจาะจง คือ กลุ่มทอผ้ามัดหมี่ในอำเภอโคกเจริญ จังหวัดลพบุรี ที่ลงทะเบียนโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) และได้รับรางวัล ระหว่างปี 2546 – 2562 จำนวน 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มศูนย์ศิลปิน OTOP หมู่ที่ 4 ตำบลโคกเจริญ กลุ่มผ้าไทยทอมือ บ้านวังตาอินทร์ หมู่ที่ 10 ตำบลยางราก ผ้ามัดหมี่บ้านใหม่ศรีอุบล หมู่ที่ 6 ตำบลโคกแสมสาร และกลุ่มทอผ้ามัดหมี่บ้านร่วมใจสามัคคี หมู่ที่ 12 ตำบลโคกเจริญ โดยมีสมาชิกรวมกันทั้งหมด จำนวน 77 คน

2. **เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา** ทำการประชุมกลุ่ม/สนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อระดมความคิดเห็นถึงผลการบริหารจัดการของกลุ่ม ปัจจัยการบริหารจัดการที่นำไปสู่ความสำเร็จของ

กลุ่มทอผ้ามัดหมี่ อำเภอโคกเจริญ จังหวัดลพบุรี และแนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลในการบริหารจัดการกลุ่ม ได้กำหนดคำถามไว้ 12 ข้อ โดยผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ เอกสารวิชาการ ตัวอย่างแบบสัมภาษณ์ หัวข้อในการประชุม การสนทนากลุ่ม งานวิจัยที่เกี่ยวข้องๆ และนำมาสร้างคำถามให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ในการวิจัยครั้งนี้

**3. การเก็บรวบรวมข้อมูล** ประสานกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่ม โดยทำการประชุมกลุ่มแต่ละกลุ่มๆ ละ 1 ครั้ง รวมทั้งหมด 4 ครั้ง และทำการสนทนากลุ่มระดมความคิดเห็น โดยการบันทึกการสนทนากลุ่มด้วยเครื่องบันทึกเสียงและถอดเทปและตรวจสอบความถูกต้อง รวบรวมข้อมูลที่ได้รับนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

### **การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้**

นำข้อมูลที่ได้จากการประชุมกลุ่ม โดยอาศัยการบันทึกเสียงและการจดบันทึกนำมาสังเคราะห์การเรียนรู้ ได้แก่ 1) วิเคราะห์คำถามปลายเปิดด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) 2) วิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมกลุ่ม/สนทนากลุ่มด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) 3) วิเคราะห์ปัจจัยการบริหารจัดการที่นำไปสู่ความสำเร็จของกลุ่มทอผ้ามัดหมี่อำเภอโคกเจริญ จังหวัดลพบุรี 4) วิเคราะห์แนวทางการพัฒนาปัจจัยการบริหารจัดการที่นำไปสู่ความสำเร็จของกลุ่มทอผ้ามัดหมี่อำเภอโคกเจริญ จังหวัดลพบุรี และนำข้อมูลที่ได้จากการบันทึกข้อมูลจากการประชุมกลุ่ม และทบทวนข้อมูลผู้วิจัยจะกำหนดเวลาสัปดาห์ละ 1 ช่วงเวลาเพื่อทบทวนข้อมูล สรุปผลและนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าแบบพรรณนาวิเคราะห์

### **ผลการวิจัย**

การศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยการบริหารจัดการที่นำไปสู่ความสำเร็จของกลุ่มทอผ้ามัดหมี่อำเภอโคกเจริญ จังหวัดลพบุรี สรุปได้ ดังนี้

#### **1. ระดับความสำเร็จในการบริหารจัดการกลุ่มทอผ้ามัดหมี่อำเภอโคกเจริญ จังหวัดลพบุรี**

วัดระดับความสำเร็จได้จากการที่กลุ่มได้รับรางวัลมากมาย เช่น รางวัลชนะเลิศการประกวดผลิตภัณฑ์ดีเด่นจังหวัดลพบุรีผ้ามัดหมี่ 2 ตะกอลายปรายค์สามยอดและวังนารายณ์ ประจำปี 2545 รางวัลชนะเลิศการประกวดผลิตภัณฑ์ผ้า ภาคกลางจากการประกวดผลิตภัณฑ์ผ้า หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ดีเด่นระดับภาค ผ่านการคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย ระดับ 4-5 ดาว ได้รับประกาศเกียรติคุณ รางวัล “สิ่งทอง” กลุ่ม/องค์การชุมชนแกนหลักในการพัฒนาหมู่บ้านดีเด่นระดับจังหวัด และร่วมงานแฟชั่นโชว์ “Vogue Who’s on Next, The Vogue Fashion Fund 2018” ที่ได้รับการออกแบบจากดีไซเนอร์ไทยกว่า 10 แบนด์ ณ ฮอลล์ ออฟ เฟม ศูนย์การค้าสยามพารากอน กรุงเทพฯ จะเห็นได้ว่าการบริหารจัดการกลุ่มที่ประสบความสำเร็จ ส่งผลให้ผลิตภัณฑ์ผ้าทอมัดหมี่ได้รับการคัดสรรและยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์จนได้รับรางวัลมากมาย และได้รับโอกาสในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ให้เป็นที่รู้จักอีกด้วย

**2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการกลุ่มทอผ้ามัดหมี่อำเภอโคกเจริญ จังหวัดลพบุรีทั้ง 4 กลุ่ม ดังนี้** 1) การบริหารจัดการ พบว่า กลุ่มทอผ้ามัดหมี่ มีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบอย่างชัดเจนเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงานและบรรลุวัตถุประสงค์ของกลุ่ม และกลุ่มที่ต้องการ

สร้างอาชีพให้ผู้ว่างงาน ต้องการหารายได้เสริม และที่สำคัญเป็นสืบทอดภูมิปัญญาของท้องถิ่นในเรื่องการทอผ้ามัดหมี่ 2) การบริหารการผลิต พบว่า กลุ่มมีการวางแผนการจัดการวัตถุดิบ จัดซื้อวัตถุดิบที่มีคุณภาพดีในท้องถิ่นหาซื้อง่าย ทำให้ต้นทุนในการผลิตต่ำ ขายได้กำไรมากขึ้น มีวางแผนการผลิตโดยแบ่งหน้ากันรับผิดชอบ มีการตรวจสอบคุณภาพผลิตภัณฑ์อย่างสม่ำเสมอสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภค 3) การบริหารการเงิน พบว่า กลุ่มมีการวางแผนทางการเงินจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย อย่างเป็นระบบ มีการออมเงินของสมาชิกภายในกลุ่มเพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนและสมาชิกยังได้รับเงินปันผลในทุกปี โดยสมาชิกสามารถตรวจสอบข้อมูลเอกสารทางการเงินได้ตลอดเวลา 4) การบริหารการตลาด พบว่า กลุ่มมีช่องทางการจำหน่าย โดยมีพ่อค้าคนกลางมารับสินค้าไปจำหน่ายและกลุ่มนำสินค้าไปแสดงตามงานเทศกาลต่างๆ ทั่วประเทศเพื่อเพิ่มยอดการจำหน่ายเป็นการประชาสัมพันธ์สินค้าช่องทางนอกจากนี้ กลุ่มมีการประชาสัมพันธ์ผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์ เช่น Facebook Line และ Page ของกลุ่ม เป็นต้น 5) ผู้นำกลุ่ม พบว่า ทุกกลุ่มมีผู้นำที่ทำให้กลุ่มประสบความสำเร็จ เพราะเป็นผู้มีประสบการณ์ในการผลิตผ้าทอมัดหมี่ สามารถถ่ายทอดให้แก่สมาชิกหรือผู้ที่สนใจได้ สามารถหางบประมาณจากแหล่งต่างๆ หารุกค้าที่จะมาซื้อผ้าทอมัดหมี่ของกลุ่มได้ รวมทั้งผู้นำกลุ่มมีการติดตามการทำงานของสมาชิกเป็นประจำเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพในการทำงานของกลุ่ม 6) การมีส่วนร่วม พบว่า สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นถึงการกำหนดวัตถุประสงค์ การเลือกคณะกรรมการกลุ่ม การกำหนดกฎระเบียบ และการดำเนินงานของกลุ่มในทุกๆ เรื่อง เพื่อให้การดำเนินงานออกมาในรูปแบบที่สมาชิกทุกท่านรับผิดชอบร่วมกัน 7) สมาชิกกลุ่ม พบว่า สมาชิกกลุ่มส่วนใหญ่เป็นคนในชุมชนที่ต้องการรายได้เสริม ส่วนอีกกลุ่ม คือ ผู้ที่สนใจในการผลิตผ้าทอมัดหมี่ ซึ่งไม่จำกัดเพศ และอายุ แม้ไม่มีทักษะความรู้ก็สามารถเข้าเป็นสมาชิกได้ เพราะกลุ่ม มีระบบสอนกันเองในกลุ่มระหว่างสมาชิกที่มีทักษะและประสบการณ์สอนสมาชิกใหม่ อีกทั้งสมาชิกกลุ่มยังมีความต้องการสืบสานภูมิปัญญาของท้องถิ่นให้คงอยู่จนถึงรุ่นลูกรุ่นหลานด้วย 8) ด้านแรงงานกลุ่ม พบว่า แรงงานส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุและเป็นคนท้องถิ่น ที่มีทักษะและความรู้ในเรื่องการทอผ้ามัดหมี่ซึ่งสืบทอดต่อกันมาจากภูมิปัญญาท้องถิ่น จึงมีความพร้อมในการทำงานของกลุ่มให้ประสบความสำเร็จได้ 9) ระเบียบข้อบังคับ พบว่า กลุ่มมีการตั้งกฎระเบียบตั้งแต่การก่อตั้งกลุ่ม เช่น การตั้งกฎการออมเงินของสมาชิกทุกคนเป็นประจำทุกเดือน การกำหนดให้มีการประชุมกลุ่มเป็นประจำทุกเดือน ซึ่งสมาชิกยึดถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด แต่ก็ไม่มีความยืดหยุ่นเพราะ อยู่แบบพื้แบบน่อง ทำให้การทำงานไม่ตั้งเครียดจนเกินไป อันอาจส่งผลต่อการทำงานให้มีประสิทธิภาพ 10) การมีปฏิสัมพันธ์กับภายนอก พบว่า กลุ่มได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา เช่น สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ กศน. เกษตรอำเภอ มหาวิทยาลัย และมูลนิธิต่างๆ เป็นต้น เข้ามาช่วยในการฝึกและให้ความรู้ในการบริหารจัดการกลุ่ม เช่น สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอช่วยเรื่องความรู้การจัดตั้งกลุ่มและการบริหารจัดการกลุ่ม 11) ข้อมูลข่าวสาร พบว่า กลุ่มมีการรับข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการกลุ่ม ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนและกลุ่มอื่นๆ ที่ประสบความสำเร็จ พร้อมทั้งส่งเสริมให้สมาชิกเข้ารับการฝึกอบรมจากหน่วยงานภาคีการพัฒนาเพื่อให้สมาชิกมีการเรียนรู้ใหม่ๆ นอกจากนี้ กลุ่มได้มีการติดต่อกับสมาชิก เช่น มีการประชุมสรุปผลการดำเนินการเป็นประจำทุกๆ 3 เดือน 6 เดือนเพื่อนำมาพัฒนาการจัดการกลุ่มให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

**3. แนวทางพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลในการบริหารจัดการกลุ่มทอผ้ามัดหมี่ อำเภอโคกเจริญ จังหวัดลพบุรี** สามารถสรุปได้ ดังนี้ 1) คณะกรรมการกลุ่มและสมาชิกกลุ่มคนอื่นๆ ต้องคอยตักเตือนกัน หากมีสมาชิกละเลยการปฏิบัติหน้าที่ ไม่ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับกลุ่ม ในคราวการประชุมกลุ่มควรมี การพิจารณาเรื่องนี้ด้วย 2) กลุ่มควรให้คณะกรรมการกลุ่มตรวจสอบคุณภาพผลิตภัณฑ์ของกลุ่มทุกชิ้น กำหนดราคาให้เหมาะสมและหาช่องทางการลดต้นทุนลงเพื่อเพิ่มผลกำไรมากขึ้น 3) กลุ่มควรมีการขอรับ การสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานต่างๆ หรือแหล่งเงินทุนอื่นๆ เพื่อใช้ในการดำเนินงานของกลุ่ม 4) กลุ่มควรขอให้หน่วยงานภาครัฐและเอกชนมาแนะนำการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อเพิ่มช่องทางการขาย อีกทางหนึ่ง และส่งเสริมให้บุคลากรใช้ของที่ผลิตจากกลุ่มอาชีพต่างๆ เพื่อเป็นการกระตุ้นยอดการ จำหน่าย และเป็นการประชาสัมพันธ์สินค้าให้กับกลุ่มอาชีพด้วย 5) ผู้นำกลุ่มควรขอคำปรึกษากับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานพัฒนาชุมชน ในการอบรมทักษะการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการ ดำเนินงานของกลุ่ม รวมทั้งเขียนโครงการขอรับงบประมาณจากหน่วยงานอื่นๆ เพื่อนำมาใช้ในการ บริหารจัดการกลุ่มด้วย 6) กลุ่มควรมีการประชุมกลุ่มเป็นประจำทุกเดือนเพื่อสรุปผลการดำเนินงานและ วางแผน ตัดสินใจเรื่องสำคัญของกลุ่ม เพื่อให้สมาชิกทุกคนรับทราบข้อมูลอย่างเปิดเผยโดยทั่วกัน 7) กลุ่มควรมีการเชิญชวนวัยรุ่นในชุมชนให้เข้ามาเป็นสมาชิกเพื่อนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ ในการผลิตเพื่อเพิ่มศักยภาพการทำงานของกลุ่ม 8) กลุ่มควรมีการอบรมเยาวชนและปลูกฝังการผลิตผ้า ทอมัดหมี่ โดยเริ่มจากในครัวเรือนของสมาชิกก่อน แล้วค่อยส่งเสริมการฝึกอบรมไปยังนักเรียนในโรงเรียน ต่างๆ ต่อไป 9) กลุ่มควรมีการตั้งกฎระเบียบและจดบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษรลงลายมือชื่อ คณะกรรมการกลุ่มและสมาชิกทุกคนเพื่อรับทราบระเบียบข้อบังคับร่วมกัน และถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด 10) กลุ่มหรือหน่วยงานต่างๆ เช่น สำนักงานพัฒนาชุมชน อาจเข้ามามีส่วนในการจัดทำโครงการที่ให้กลุ่ม ที่ผลิตผ้าทอมัดหมี่ในอำเภอหรือในจังหวัดนั้น มาประชุมกันเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในด้านต่างๆร่วมกัน เช่น การคิดค้นลายผ้าใหม่ การนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ในการผลิต เพื่อให้ผ้าทอมัดหมี่ที่ผลิตขึ้นมามีคุณภาพ ตามมาตรฐานที่หน่วยงานกำหนด 11) กลุ่มมีการประชาสัมพันธ์ผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์ เช่น Facebook Line และ Page ของกลุ่ม เป็นต้น อยู่แล้ว ดังนั้น กลุ่มจึงสามารถรับรู้ความต้องการและ กระแสความนิยมผ้าทอมัดหมี่ของผู้บริโภคสะท้อนผ่านการสอบถามผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์ของกลุ่มได้

### **การอภิปรายผล**

จากการศึกษาปัจจัยการบริหารจัดการที่นำไปสู่ความสำเร็จของกลุ่มทอผ้ามัดหมี่อำเภอโคกเจริญ จังหวัดลพบุรีซึ่งการอภิปรายผลการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาจะอภิปรายเป็น 3 ประเด็นคือ

**1. ความสำเร็จในการจัดการบริหารจัดการกลุ่มทอผ้ามัดหมี่อำเภอโคกเจริญ จังหวัดลพบุรี**  
กลุ่มทอผ้ามัดหมี่ในอำเภอโคกเจริญ จังหวัดลพบุรีที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานของกลุ่ม ทั้ง 4 กลุ่ม อาศัยปัจจัยการบริหารจัดการ ได้แก่ การบริหารจัดการ การบริหารการผลิต การบริหาร การเงิน การบริหารการตลาด และปัจจัยเกี่ยวกับกลุ่ม ได้แก่ ผู้นำกลุ่ม การมีส่วนร่วม สมาชิกกลุ่ม ด้านแรงงาน ระเบียบข้อบังคับ การมีปฏิสัมพันธ์กับภายนอก และข้อมูลข่าวสารโดยวัดระดับความสำเร็จ ได้จากการที่กลุ่มได้รับรางวัลมากมาย เช่น ผลิตภัณฑ์ได้ผ่านการคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ไทย ระดับ 4-5 ดาว เป็นต้น จะเห็นได้ว่าการบริหารจัดการกลุ่มที่ประสบความสำเร็จ ส่งผลให้ผลิตภัณฑ์



ผ้าทอมัดหมี่ ได้รับการคัดสรรและยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์จนได้รับรางวัลมากมาย และได้รับโอกาสในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ให้เป็นที่รู้จักอีกด้วย สอดคล้องกับการศึกษาของสายใจ อ่อนสำอางค์ ซึ่งศึกษาเรื่อง ปัจจัยการบริหารจัดการที่นำไปสู่ความสำเร็จของกลุ่มทอผ้าไหมกรณีศึกษา : บ้านหนองชมภู ตำบลบ้านโคกอำเภอโคกโพธิ์ไชย จังหวัดขอนแก่น (พ.ศ. 2558) โดยผลการศึกษาพบว่า การบริหารจัดการกลุ่มที่ยังไม่ประสบความสำเร็จ กลุ่มต้องแก้ไขปรับปรุงทั้ง 11 ปัจจัยซึ่งแตกต่างจากกรณีศึกษากลุ่มที่ประสบความสำเร็จ ที่ได้มีการบริหารจัดการกลุ่มการส่งเสริมด้านการตลาดการฝึกอบรมให้ความรู้การพัฒนาด้านการผลิตทำให้กลุ่มมีการพัฒนาผ้าไหมมัดหมี่ที่มีสีสันลวดลายสวยงามโดยที่ยังความเป็นผ้าไหมมัดหมี่แบบดั้งเดิมไว้และมีการพัฒนาลวดลายใหม่ให้ทันสมัยได้รับรางวัล จากการส่งเข้าประกวดงานต่างๆมากมายจนมีชื่อเสียงและที่รู้จักตั้งนั้นกลุ่มทอผ้าไหมบ้านหนองชมภู จึงต้องมีการพัฒนาอีกมากรวมทั้งหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบต้องคอยให้การดูแลในการดำเนินงานของกลุ่มอย่างต่อเนื่องจึงจะทำให้การบริหารจัดการกลุ่มเกิดความสำเร็จและพัฒนาต่อไป

**2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการกลุ่มทอผ้าไหมมัดหมี่ อำเภอโคกเจริญ จังหวัดลพบุรี** ประกอบด้วยปัจจัยการบริหารจัดการ ได้แก่ การบริหารจัดการ การบริหารการผลิต การบริหารการเงิน การบริหารการตลาด และปัจจัยเกี่ยวกับกลุ่ม ได้แก่ ผู้นำกลุ่ม การมีส่วนร่วม สมาชิกกลุ่ม ด้านแรงงาน ระเบียบข้อบังคับ การมีปฏิสัมพันธ์กับภายนอก และข้อมูล ซึ่งปัจจัยทั้งหมดล้วนความสัมพันธ์และสำคัญต่อการดำเนินงานและความสำเร็จของกลุ่มทอผ้าไหมมัดหมี่ สอดคล้องกับการศึกษาของ วันชัย ชันประสิทธิ์ (พ.ศ. 2560), ชัญญา แวนทิพย์ (พ.ศ. 2558), สุภาพร พรหมนิยม (2543), สายใจ อ่อนสำอางค์ (พ.ศ. 2558) ซึ่งทั้งหมดได้กล่าวถึงปัจจัยแห่งความสำเร็จ ดังนี้ การบริหารจัดการกลุ่ม การส่งเสริมด้านการตลาด การฝึกอบรมให้ความรู้ การพัฒนาด้านการผลิต ทำให้กลุ่มมีการพัฒนาผ้าไหมมัดหมี่ที่มีสีสัน ลวดลายสวยงาม โดยที่ยังความเป็นผ้าไหมมัดหมี่แบบดั้งเดิมไว้ และมีการพัฒนาลวดลายใหม่ให้ทันสมัย การสร้างเครือข่ายการตลาด การสร้างความแตกต่างในตัวสินค้าจากคู่แข่ง การสร้าง ความเชื่อถือและชื่อเสียงเอกลักษณ์ของสินค้าด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก มีการกระจายหน้าที่กันทำ แบ่งหน้าที่กันทำ ร่วมรับผิดชอบ ร่วมดำเนินการ ร่วมกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ด้านการเงิน มีเงินหมุนเวียนอย่างเพียงพอ ความสามารถในการทำกำไร การมีระบบการควบคุมทางการเงิน ด้านการผลิต มีการรักษามาตรฐานคุณภาพการผลิต การกำหนดโควตา การผลิต ส่วนปัจจัยที่เกี่ยวกับความเป็นผู้นำ เป็นผู้ที่ทำงานให้กับกลุ่ม ทุ่มเทกำลังความสามารถในการสร้างกลุ่ม เป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์เป็นที่ยอมรับ ไม่เป็นผู้ที่สร้างอิทธิพล เป็นผู้ที่ยอมรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกทุกคน และเป็นผู้ที่มีความสามารถในการทำงานเป็นทีมมีความคิดสร้างสรรค์และการตัดสินใจที่ดี ปัจจัยที่เกี่ยวกับแรงงาน ปัจจัยที่เกี่ยวกับตัวสมาชิกซึ่งสมาชิกส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการทอผ้าเป็นอย่างดี โดยมีผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล และสมาชิกทุกคนให้ความร่วมมือในการดำเนินงาน ซึ่งกลุ่มมีการแสวงหางบประมาณ ช่องทางการตลาดและการประชาสัมพันธ์ และนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อลดการใช้แรงงาน ส่งเสริมให้สมาชิกเข้ารับการศึกษาอบรม และไปศึกษาดูงานเพื่อเรียนรู้เทคนิคใหม่ๆ มาปรับใช้ในการบริหารจัดการกลุ่ม

3. แนวทางพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลในการบริหารจัดการกลุ่มทอผ้ามัดหมี่ อำเภอโคกเจริญ จังหวัดลพบุรี กลุ่มทอผ้ามัดหมี่ที่มีปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของกลุ่มได้เสนอแนวทางการแก้ไขและพัฒนา ดังนี้

1) คณะกรรมการกลุ่มและสมาชิกกลุ่มคนอื่นๆ ต้องคอยตักเตือนซึ่งกันและกัน หากเห็นสมาชิกคนอื่นๆ ละเลยการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายหรือไม่ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับกลุ่ม ผ่านการตักเตือนเมื่อพบการกระทำที่ไม่ควรหรือในคราวการประชุมกลุ่มควรมีการพิจารณาเรื่องนี้ด้วย

2) กลุ่มควรให้คณะกรรมการกลุ่มตรวจสอบคุณภาพผลิตภัณฑ์ของกลุ่มทุกชิ้น กำหนดราคาให้เหมาะสมและหาช่องทางการลดต้นทุนลงเพื่อเพิ่มผลกำไรมากขึ้น

3) กลุ่มควรมีการขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานต่างๆ หรือแหล่งเงินทุนอื่นๆ เพื่อใช้ในการดำเนินงานของกลุ่ม

4) กลุ่มควรขอให้หน่วยงานภาครัฐและเอกชนมาแนะนำการใช้สื่อสังคมออนไลน์ เพื่อเพิ่มช่องทางการขาย อีกทางหนึ่ง คือ ภาครัฐและภาคเอกชนสนับสนุนและส่งเสริมให้บุคลากรใช้ของที่ผลิตจากกลุ่มอาชีพต่างๆ เพื่อเป็นการกระตุ้นยอดการจำหน่าย และเป็นการประชาสัมพันธ์สินค้าให้กับกลุ่มอาชีพอีกทางหนึ่งด้วย

5) ผู้นำกลุ่มควรขอคำปรึกษากับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมการพัฒนาชุมชน ในการขอความรู้และการอบรมทักษะการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการดำเนินงานของกลุ่ม รวมทั้งเขียนโครงการขอรับงบประมาณจากหน่วยงานอื่นๆ มาใช้ในการระดมทุนจัดซื้อเครื่องมือและเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการผลิตของกลุ่ม

6) กลุ่มจะมีการประชุมกลุ่มเป็นประจำทุกเดือนเพื่อสรุปผลการดำเนินงานและวางแผน/ตัดสินใจเรื่องสำคัญของกลุ่ม เพื่อให้สมาชิกทุกคนรับทราบข้อมูลอย่างเปิดเผยโดยทั่วกัน

7) กลุ่มควรมีการเชิญชวนคนหนุ่มสาวในชุมชนให้เข้ามาเป็นสมาชิกและขับเคลื่อนการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ในการผลิตเพื่อเพิ่มศักยภาพการทำงานของกลุ่ม

8) กลุ่มควรมีการอบรมเยาวชนและปลูกฝังการผลิตผ้าทอมัดหมี่ โดยสมาชิกของกลุ่มสอนลูกหลานภายในบ้านและชุมชนก่อน แล้วค่อยส่งเสริมการฝึกอบรมไปยังนักเรียนในโรงเรียนต่างๆ ต่อไป

9) กลุ่มควรมีการตั้งกฎระเบียบและจัดบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษร ลงลายมือชื่อคณะกรรมการกลุ่มและสมาชิกทุกคนเพื่อรับทราบระเบียบข้อบังคับร่วมกัน

10) กลุ่มหรือหน่วยงานต่างๆ เช่น กรมการพัฒนาชุมชน อาจเข้ามามีส่วนในการจัดทำโครงการที่ให้กลุ่มที่ผลิตผ้าทอมัดหมี่ในอำเภอหรือในจังหวัดนั้นมาประชุมกันเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในด้านต่างร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็น การคิดค้นลายผ้าใหม่การนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ในการผลิต เพื่อให้ผ้าทอมัดหมี่ที่ผลิตขึ้นมามีคุณภาพตามมาตรฐานที่หน่วยงานกำหนด

11) กลุ่มมีการประชาสัมพันธ์ผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์ เช่น Facebook Line และ Page ของกลุ่ม เป็นต้น อยู่แล้ว ดังนั้น กลุ่มจึงสามารถรับรู้ความต้องการและกระแสความนิยมผ้าทอมัดหมี่ของผู้บริโภคสะท้อนผ่านการสอบถามผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์ของกลุ่มได้สอดคล้องกับการศึกษา

ของ ชัญญา แวนทิพย์ (พ.ศ. 2558) และสายใจ อ่อนสำอางค์ (พ.ศ. 2558) ซึ่งทั้งหมดได้กล่าวถึงปัจจัยแห่งความสำเร็จ ดังนี้ ปัจจัยทางการเงินถือเป็นปัจจัยสำคัญ ที่ทำให้การดำเนินกิจกรรมธุรกิจชุมชนต้องประสบกับปัญหา การไม่สามารถระดมเงินออมได้ด้วยชาวบ้าน ทำให้ธุรกิจต้องพึ่งพาแหล่งเงินทุนจากภายนอก ขณะที่กรณีที่ประสบความสำเร็จนั้น มีการระดมทุนจากชาวบ้านได้เป็นส่วนใหญ่ และมีแนวโน้มที่ชาวบ้านจะเข้าร่วมมากขึ้น ทำให้การดำเนินกิจกรรมธุรกิจชุมชนมีความเข้มแข็งทางการเงิน ส่วนการบริหารจัดการกลุ่ม การส่งเสริมด้านการตลาดการฝึกอบรมให้ความรู้การพัฒนาด้านการผลิตทำให้กลุ่มมีการพัฒนาผ้าไหมมัดหมี่ที่มีสีสัน ลวดลายสวยงาม โดยที่ยังความเป็นผ้าไหมมัดหมี่แบบดั้งเดิมไว้ และมีการพัฒนาลวดลายใหม่ให้ทันสมัยได้รับรางวัลจากการส่งเข้าประกวดงานต่างๆ มากมาย จนมีชื่อเสียงและที่รู้จัก รวมทั้งหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบต้องคอยให้การดูแลในการดำเนินงานของกลุ่มอย่างต่อเนื่อง จึงจะทำให้การบริหารจัดการกลุ่มเกิดความสำเร็จและพัฒนาต่อไป

## ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยในครั้งนี้ ดังต่อไปนี้

### 1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 หน่วยงานภาครัฐควรจัดทำโครงการอบรมความรู้การบริหารจัดการองค์กรให้แก่ผู้นำกลุ่มต่างๆ เพื่อให้มีความรู้ไปใช้ในการบริหารจัดการกลุ่มให้ประสบความสำเร็จ

1.2 หน่วยงานภาครัฐและเอกชนควรเข้ามาสนับสนุนการฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีและเทคโนโลยีใหม่ๆ ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่มให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

1.3 หน่วยงานภาครัฐควรมีนโยบายสนับสนุนงบประมาณการดำเนินการของกลุ่มในรูปของกองทุนหรือให้กลุ่มจัดทำโครงการเพื่อขอรับงบประมาณไปใช้ในกิจกรรมของกลุ่ม

1.4 หน่วยงานภาครัฐควรจัดหาตลาดรองรับผ้าทอมัดหมี่เพื่อให้กลุ่มมีช่องทางการขายผลิตภัณฑ์

1.5 หน่วยงานภาครัฐควรมีนโยบายส่งเสริมการสร้างเครือข่ายกลุ่มทอผ้า ในระดับอำเภอเพื่อให้กลุ่มต่างๆ มาร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนาผลิตภัณฑ์ของอำเภอให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น

### 2 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

2.1 ผู้นำกลุ่มอาชีพควรประสานงานไปยังหน่วยงานภาคีเครือข่ายต่างๆ เพื่อขอความร่วมมือในการสนับสนุนด้านเงินทุนวัตถุดิบอุปกรณ์ที่เป็นประโยชน์ในการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพ

2.2 กลุ่มควรเอาเครื่องจักร และเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในกระบวนการผลิตเพื่อลดระยะเวลาและต้นทุนในการผลิต รวมทั้งเพิ่มคุณภาพผลิตภัณฑ์ของกลุ่มด้วย

2.3 กลุ่มควรมีการเชิญชวนคนหนุ่มสาวในชุมชนให้เข้ามาเป็นสมาชิกและขับเคลื่อนการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ในการผลิตเพื่อเพิ่มศักยภาพการทำงานของกลุ่ม

2.4 กลุ่มควรมีการฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการเพิ่มช่องทางการตลาดการประชาสัมพันธ์และเทคนิคการขายสินค้า

2.5 สมาชิกกลุ่มควรฝึกฝนภาษาอังกฤษเพื่อใช้ในการสื่อสาร ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ ผ้าทอมัดหมี่อันเป็นหัตถกรรมของไทยให้ต่างประเทศรู้จักและเป็นการขยายตลาดการขายผ้าทอมัดหมี่ด้วย

### 3 ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรมีการศึกษากลุ่มทอผ้าหรือกลุ่มที่ผลิตเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ผ้าต่างๆ ในอำเภอหรือจังหวัดอื่นๆ เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งต่อความสำเร็จในการจัดการกลุ่ม

3.2 ควรมีการศึกษากลุ่มอาชีพที่ประสบความสำเร็จกับกลุ่มที่ไม่ประสบความสำเร็จเพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวในการจัดการกลุ่ม

3.3 ควรมีการศึกษาปัจจัยความสำเร็จในการจัดการกลุ่มทอผ้ามัดหมี่ตลอดทั้งปี เพื่อตรวจสอบบริบทและสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไปมีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มมากน้อยเพียงใด

3.4 การศึกษาปัจจัยการบริหารจัดการที่นำไปสู่ความสำเร็จของกลุ่มทอผ้ามัดหมี่อำเภอโคกเจริญ จังหวัดลพบุรีในครั้งนี้ เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งควรมีการศึกษาเชิงปริมาณเพื่อให้ได้ข้อมูลในแง่มุมเชิงสถิติอีกทางหนึ่ง

3.5 ควรมีการใช้นาแนวคิดและทฤษฎีอื่นมาใช้เพื่อประกอบการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยความสำเร็จในการจัดการกลุ่มทอผ้าในครั้งต่อไปเพื่อให้เกิดความครอบคลุมของข้อมูลมากยิ่งขึ้น

### เอกสารอ้างอิง

ชัยญา แวนทิพย์ และคณะ. (2558). ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จและความล้มเหลวของผลิตภัณฑ์ OTOP ประเภทผ้าและเครื่องแต่งกาย ของอำเภอสวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด. *วารสารการเมืองการปกครอง*, 6, 1(กันยายน 2558–กุมภาพันธ์ 2559), 66-67.

ณรงค์ เพ็ชรประเสริฐ. (2539). *การศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งธุรกิจชุมชน โครงการทดลอง บริษัทธุรกิจชุมชนหัวไทร ตำบลเขาพังไกร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

ณรงค์ เพ็ชรประเสริฐ. (2551). *ธุรกิจชุมชนเส้นทางที่เป็นไปได้*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

ดิเรก สาระวดี. (2539). *ยุทธศาสตร์การพัฒนาธุรกิจชุมชน*. เอกสารประกอบการสัมมนาทางเลือก และศักยภาพชาวอีสาน. ขอนแก่น: สถาบันวิจัยและพัฒนามหาวิทยาลัยขอนแก่น.

นงนุชอิมเรืองและสถาพร มงคลศรีสวัสดิ์. แนวทางการพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้าไหมบ้านหวายหลิม. *วารสารการบริหารท้องถิ่น*, 4, 2 (เมษายน-มิถุนายน 2554)

วันชัย ชันประสิทธิ์. ปัจจัยความสำเร็จของผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์. *วารสาร ส ว ร ส น เ ท ศ*, 16, 2 (กรกฎาคม – ธันวาคม 2560), 147.

ศาสตราจารย์กิตติคุณวัฒน์ จุฑะวิภาค. (2555). *ผ้าทอกับชีวิตคนไทย*. กรุงเทพมหานคร: เอกสารงานวิจัยคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ,หน้า 1.

- ศิริวรรณ เสรีรัตน์. (2539). *องค์การและการจัดการ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์พัฒนาศึกษา.
- สายใจ อ่อนสำอางค์. (2558). ปัจจัยการบริหารจัดการที่นำไปสู่ความสำเร็จของกลุ่มทอผ้าไหม กรณีศึกษา : บ้านหนองชมภู ตำบลบ้านโคก อำเภอโคกโพธิ์ไชย จังหวัด ขอนแก่น. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาจุฬาลงกรณขอนแก่น*, 2(1), 85-93.
- สมคิด บางโม. (2541). *องค์การและการจัดการ*. กรุงเทพมหานคร: วิทยาพัฒน์.
- สุภาพร พรหมนิยม. (2543) ปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จในธุรกิจการทอผ้าไหมมัดหมี่ของกลุ่มสตรี และผลกระทบต่อชุมชนชนบท : กรณีศึกษา ตำบลนาโพธิ์ อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์. *วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (คหกรรมศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน)*. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- อภิชัย พันธเสน และคณะ. (2545). *การจัดการธุรกิจชุมชน*. กรุงเทพมหานคร: สำนักมาตรฐานการศึกษา สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ กระทรวงศึกษาธิการ.
- อรศรี งามวิทยาพงศ์. (2549). *กระบวนการเรียนรู้ในสังคมไทยและการเปลี่ยนแปลง จากยุคชุมชนถึงยุคพัฒนา ความทันสมัย* (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: วิทยาลัยการจัดการทางสังคม
- Bovee Courtland L. and others. *Management Skills and Application*. New York : McGraw-Hill, 1993.
- Fayol, Henri. (1949). *General and Industrial Management*. London: Sir Isaac Pitman & Sons.
- Frederick W. Taylor (อ้างถึงใน สมพงษ์ เกษมสิน)(2523)การบริหาร. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.